

[Brorsen.]

telse eller Tilskud, hvad man nu vil kalde det, til at betale en Del af deres Renter i de to Aar, Lovforslaget omhandler. Med Hensyn til disse forskellige Benævnelser, Panteværdi o. s. v., vil jeg gerne sige, at 85 pCt. af Panteværdien vistnok — jeg tror ogsaa, den højtærede Landbrugsminister har forklaret det saaledes — i de allerfleste Tilfælde er Ejendomsskylden — Panteværdien skulde maaske rettere være Skatværdien — plus Værdien af Besætning og Inventar. Handelsværdien er naturligvis noget forskellig; men den er dog i de fleste Tilfælde større end Panteværdien. Disse tre Ting maa vi holde fast, naar vi skal bedømme, hvad det i det hele taget kan komme til at dreje sig om i de enkelte Forhold. Naturligvis er en Gæld mellem 85 og 110 pCt. af Panteværdien en stor Gæld, men man skal jo heller ikke gøre det værre, end det er, og i al Almindelighed har man vel Lov at hævde, at de, der her er Tale om, er solvente. Forholdet er altsaa det, at alle de, der har Gæld helt op til Ejendomsskyldværdien, efter Lovforslaget intet faar, først derefter begynder Tildelingen. Og her kunde det maaske have sin Betydning at fremdrage et Par Eksempler paa, hvorledes Loven i det hele taget vil virke. Jeg skal tage enkelte Eksempler, som repræsenterer de forskellige Kategorier af Landejendomme, vi har her i Landet, og skal da først nævne en mindre Landejendom, hvor Panteværdien er 10 000 Kr., Ejendomsskyldværdien eller de 85 pCt. af Panteværdien altsaa 8 500 Kr. og de 110 pCt. 11 000 Kr. Vi har altsaa de tre Værdier: Ejendomsskyldværdien 8 500 Kr., Panteværdien 10 000 Kr. og de 10 pCt. mere end Panteværdien 11 000 Kr. Differencen mellem de 85 og 110 pCt. er 2 500 Kr., og 3 pCt. heraf er 75 Kr. De 75 Kr. i to Aar er altsaa Maksimum. Men der er naturligvis mange forskellige Grader af Gæld mellem de 85 og de 110 pCt., og hvis man tænker sig, at vedkommende har en Gæld, som er lig Panteværdien, saa faar han 3 pCt. af de 1 500 Kr. eller 45 Kr., og hvis han — og det er maaske meget hyppigt Tilfældet — i Øjeblikket er fri for Afdrag, men i de to Aar, hvori han faar Rentetilskud, skal betale 2 pCt. i Afdrag, saa vil man kunne komme ned paa 10 à 15 Kr. som Tilskud til vedkommende Mand aarlig i de to Aar. Jeg vil nok sige, at hvis vedkommende er i Vanskeligheder, skal det jo nok hjælpe, hvis han faar stukket en Tikroneseddél eller to ud, som han altsaa skal

have i de to Aar, her er Tale om. Det var derfor, jeg udtalte, at for de flestes Vedkommende, der kan komme ind under denne Lov, tror jeg, man maa sige, at Lovforslaget synes meget mere, end det i Virkeligheden betyder.

Vi gaar saa til en anden Ejendom, der har en Panteværdi af 20 000 Kr.; Ejendomsskylden eller de 85 pCt. af Panteværdien er 17 000 Kr., og 10 pCt. over Panteværdien er 22 000 Kr. Den paagældende kan altsaa faa 3 pCt. af 5 000 Kr. eller 150 Kr. aarlig i 2 Aar. Har han en Gæld, der er lig med Panteværdien, saa faar han 3 pCt. af 3 000 Kr. eller 90 Kr.

Endelig vil jeg nævne en Ejendom, der har en Panteværdi af 30 000 Kr.; de 85 pCt. af Panteværdien er 25 500 Kr., 10 pCt. over Panteværdien er 33 000 Kr. Vedkommende kan faa 3 pCt. af 7 500 Kr. eller 225 Kr. Men er hans Gæld lig Panteværdien, saa faar han 3 pCt. af 4 500 Kr. eller 135 Kr.

Man vil altsaa se, at der naturligvis er en Stigning, efter som man gaar op i Ejendomsstørrelse; tager man f. Eks. en Herregaard, hvor Panteværdien er 300 000 Kr., vil vedkommende Herremand — for saa vidt som han skal have 3 pCt. af Forskellen mellem de 85 pCt. af Panteværdien og op til de 110 pCt. — faa 2 225 Kr. eller 2 250 Kr. Der batter det naturligvis noget mere, det vil jeg indrømme, men kommer man ned til de mindre Brug, bliver der jo i Virkeligheden Tale om meget lidt. Og saa er der for Resten det karakteristiske — det kunde jeg i og for sig nævne netop i Forbindelse med Eksemplet med den Ejendom, der havde en Panteværdi af 20 000 Kr. —, at Tilskuddet er nogenlunde indrettet efter de ret store Husmandsbrug eller smaa Gaardmandsbrug, som man opretter i Øjeblikket i Henhold til Lovgivningen om Opretelse af mindre Landejendomme ved Statens Hjælp. Det vil altsaa sige, at naar vi har oprettet disse 400—500—600 Ejendomme, saa er man fra Regeringens Side parat til øjeblikkelig at yde dem et Rentetilskud af 3 pCt. af Værdien fra de 85 og op til 110 pCt. Hvis man raat dividerer de 6 Mill. Kr., der er Tale om at yde i Renteunderstøttelse, med de 50 000 Landmænd, saa faar man et Beløb af 120 Kr. gennemsnitlig til de Folk, der her er Tale om at hjælpe. Men at yde en saadan Understøttelse igennem 2 Aar hjælper naturligvis ikke disse Folk ud af de Vanskeligheder, som de eventuelt i Øjeblikket er inde i, og jeg synes — og det synes vi altsaa inden for mit Parti —, at det er en meget uheldig Form for